

Mn § 121

Dnr 2017 4629

Remissvar- Betänkande Miljötillsyn och sanktioner- en tillsyn präglad av ansvar, respekt och enkelhet (SOU 2017:63) M2017/01714/Me

Beslut

Miljönämnden beslutar att avge följande remissvar:

1. Miljönämnden i Halmstad ser positivt på de förslag som utredningen presenterat men vill understryka vikten av att alla vägledande centrala tillsynsmyndigheter arbetar aktivt med dessa frågor. Tillsynen enligt miljöbalken utgör en mycket liten del av uppdraget för en del berörda myndigheter.

Ärende

Halmstads kommun har fått möjlighet att yttra sig över Miljötillsyn och sanktioner- en tillsyn präglad av ansvar, respekt och enkelhet(SOU 2017:63).

I april 2016 beslutade regeringen att en särskild utredare skulle få i uppdrag att se över miljötillsynen och sanktionssystemet i Miljöbalken. Meningen var att de resurser som finns skulle optimeras och själva utförandet av tillsynen skulle utvecklas. Målet var en mer enhetlig och effektiv tillsyn som även skulle bidra till att miljökvalitetsmålen kan nås och att fler miljöbrott uppmärksammas.

Sammanfattningsvis håller utredningen med tidigare utredningar om att kvaliteten på tillsynen varierar mellan tillsynsmyndigheterna och att det kan finnas risker kopplade till detta. Om inte bristerna upptäcks och åtgärdas kan det även påverka verksamhetsutövarnas konkurrenskraft.

Den nuvarande organisationen ger enligt utredningen en bra grund för att de förutsättningar regeringen angivit i propositionen till

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

miljöbalken ska kunna komma på plats om tillsynsmyndigheterna stärks i tillräcklig grad genom

- en tydligare och mer samlad statlig styrning,
- åtgärder för att öka samverkan,
- ett tydligare ansvar för samordning av tillsynsmyndigheterna,
- ökad styrning av hur tillsynen genomförs,
- insatser för att stärka och utveckla kompetensen,
- en utvecklad uppföljning och utvärdering, och
- en utvecklad dialog med näringslivet.

Nuvarande organisationsstruktur bör därför enligt utredningen inte ändras.

Miljöförvaltningen ser positivt på de förslag som utredningen presenterat men vill understryka vikten av att alla vägledande centrala tillsynsmyndigheter arbetar aktivt med dessa frågor. Tillsynen enligt miljöbalken utgör en mycket liten del av uppdraget för en del berörda myndigheter.

Analys, förslag och motivering

2016 i april beslöt regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att se över tillsynen enligt miljöbalken samt sanktionssystemet. Det övergripande målet med utredningen skulle vara att optimera resurserna i Sverige och att utveckla genomförandet av tillsynen så den blir enhetlig och effektiv. Fler miljöbrott ska upptäckas, utredas och beivras. I utredningsuppdraget har ingått bland annat att

- utreda om organisation och fördelning av ansvaret för tillsynsvägledning och operativ tillsyn behöver ändras,
- undersöka om det behövs ökad styrning av hur tillsynen genomförs,
- bedöma hur en mer samlad uppföljning och utvärdering av tillsynen kan utvecklas,
- analysera om tillsynen finansieras ändamålsenligt,
- ge förslag på redaktionella förändringar av 29 kap. miljöbalken så att kapitlet blir mer överskådligt och straffbestämmelserna mer tydliga,

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- utreda om sanktionssystemet kan renodlas och utvecklas genom en sanktionsväxling,
- undersöka om samarbetet mellan de myndigheter som upptäcker och utreder miljöbrott fungerar tillfredsställande, samt
- ta ställning om domstolarnas kompetens behöver stärkas och hur det bör ske.

Direktiverna finns bifogade som bilaga 1 till betänkandet .

De viktigaste förslagen och bedömningarna i betänkandet kan sammanfattas under 9 rubriker som följer nedan.

Den övergripande organisationen bör inte ändras

Nuvarande organisationsstruktur bör inte ändras. Det finns problem som att kvaliteten på och omfattningen av tillsynen varierar mellan tillsynsmyndigheterna. Detta leder till bland annat olika bedömningar hos olika myndigheter. För att komma till rätta med den ojämlika tillsynen ska tillsynsmyndigheterna stärkas genom

- en tydligare och mer samlad statlig styrning,
- åtgärder för att öka samverkan,
- ett tydligare ansvar för samordning av tillsynsmyndigheterna,
- ökad styrning av hur tillsynen genomförs,
- insatser för att stärka och utveckla kompetensen,
- en utvecklad uppföljning och utvärdering, samt
- en utvecklad dialog med näringslivet.

Regeringen bör utveckla en mer sammanhållen styrning

För att värna miljöbalkens bärande tanke om ett sammanhållet regelsystem är det viktigt att det finns ett helhetsperspektiv i såväl regeringens styrning av de statliga myndigheterna som i de statliga myndigheternas styrning och vägledning av kommunerna. Regeringens styrning och uppföljning av de centrala myndigheterna och länsstyrelserna är avgörande för hur dessa i sin tur ska kunna stödja tillsynsmyndigheterna i sitt tillsynsuppdrag på ett effektivt och enhetligt sätt.

En ökad samverkan mellan myndigheter

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Utredningen föreslår att Naturvårdsverkets roll som samlande miljömyndighet och övriga tillsynsvägledande myndigheters ansvar att delta i samordning av miljötillsynen tydliggörs och att Tillsyns- och föreskriftsrådet läggs ner. Samtliga centrala myndigheter med ansvar för tillsynsvägledning bör dessutom ta initiativ till en överenskommelse mellan den centrala myndigheten och länsstyrelserna där myndigheterna tydligt reglerar hur de tillsynsvägledande uppgifterna ska fördelas.

Kommunernas samverkan med varandra behöver öka. För att åstadkomma detta bör regeringen ge länsstyrelserna i uppdrag att förhandla fram, en organiserad samverkan mellan de kommuner som länsstyrelserna funnit vara i behov av samverkan.

Gemensamma mål för tillsynen och en strategi för att uppnå dessa

Utredningen föreslår att Naturvårdsverket får i uppdrag att, i samråd med berörda tillsynsvägledande myndigheter, ta fram nationella mål för tillsynen och en strategi för att uppnå dem, en nationell miljötillsynsstrategi.

Utredningen föreslår att Naturvårdsverket får i uppdrag att lämna förslag på hur digitala lösningar för miljötillsynen kan utvecklas.

Insatser för att stärka professionen

En grundläggande förutsättning för att myndigheterna ska kunna genomföra tillsynen rättssäkert och med kvalitet är att myndigheten har tillgång till en tillräcklig och relevant kompetens. Det finns behov av att höja statusen på miljöinspektörernas profession. Utredningen föreslår att det införs en bestämmelse i miljötillsynsförordningen som anger att den personal som utför tillsyn ska ha relevant utbildning och erfarenhet för de uppgifter som ska utföras. Naturvårdsverket bör i samråd med övriga miljöbalksmyndigheter och akademien få i uppdrag att ta fram kriterier för vilken kompetens som behövs och ett förslag till en plan för fort- och vidareutbildning för personer som arbetar med miljötillsyn.

Uppföljning och utvärdering måste utvecklas

För att miljötillsynen ska bli, och fortsätta vara, effektiv och enhetlig krävs ett kontinuerligt förbättringsarbete där erfarenheter av vad som

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

är framgångsrikt och effektivt för att åstadkomma en regelefterlevnad tas till vara. Uppföljning och utvärdering är därför avgörande. För en ändamålsenlig och effektiv uppföljning krävs att nya förutsättningar för tillsynsmyndigheterna, både vad avser strukturella och tekniska möjligheter, utnyttjas.

Åtgärder för att utveckla en effektivare miljöstraffrätt.

Utredningen föreslår att en ny statlig utredning, en miljöstraffrättsutredning, tillsätts. Denna utredning bör få i uppdrag att se över hela kapitel 29 miljöbalken i syfte att skapa ett effektivt, proportionerligt och ekvivalent sanktionssystem.

I den här utredningen presenteras inga förslag på regeländringar i kapitel 29 men en ide om hur det skulle kunna se ut.

En bättre kompetens för att hantera miljöbrott

En effektiv miljöstraffrätt förutsätter kompetens i alla led i miljöbalkskedjan. Såväl tillsynsmyndigheter, polis och åklagare som domare måste ha de kunskaper som behövs för att kunna hantera mål som rör misstänkt miljöbrottslighet. Hög kompetens hos domarna är en avgörande del i rättssystemet. Mark- och miljödomstolarna föreslås ta över miljöbrottmål.

En finansiering som motsvarar behoven

Miljöförvaltningen vill framhålla att det är positivt med en ökad samordning av tillsynen enligt miljöbalken. Miljöbalken är ett komplext och omfattande regelverk att ha tillsyn över och intar i jämförelse med andra tillsynsområden en särställning genom sin stora bredd, antalet tillsynsorgan och antalet tillsynsobjekt.

Ärendets beredning

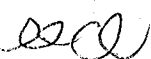
Ärendet har beretts på miljöförvaltningens handläggberedning 2017-12-05 och miljönämndens presidieberedning 2017-12-13.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att avge följande remissvar:

1. Miljönämnden i Halmstad ser positivt på de förslag som utredningen presenterat men vill understryka vikten av att alla vägledande centrala tillsynsmyndigheter arbetar aktivt med dessa

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

frågor. Tillsynen enligt miljöbalken utgör en mycket liten del av uppdraget för en del berörda myndigheter.

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------